

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:

BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:

BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők. MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PENTEKEN.

Bács Bodrog Megyei Irodalmi Társaság.

Ezen cím alatt Zomborban irodalmi társaság alakult 1906. évi június 24. napján.

Megalakulása előtt a megyei lapokban szóvá tetetett az irodalmi társaság létjogosultsága és minthogy emellett volt a döntés, meg is alakult az a következő tisztikarral. Elnök: Vértesi Károly. Alelnökök: Rácz Soma, Milkó Izidor dr., Lemberger Armin dr., Rohonyi Gyula dr., Érdújhelyi Menyhért. Főtítkár: Pataj Sándor dr. Titkár: Prokópy Imre. Könyvtáros: Trencsény Károly. Pénztáros: Zsoldos Benő. Alapítványos: Türr Antal. Ügyész: Balogh Ernő dr. Helybeli választmányi tagok: Alba Nevis, Donoszlovits Vilmos dr., Kabos Márton dr., Latinovits Szaniszló, Medgyesi Ferenc, Radványiné Ruttkay Emma. Vidéki választmányi tagok: Dudás Gyula, Evetovich János, Janda Matild, Lovász Márton dr., Révész Ernő dr. Számvizsgálók: Jámbor Béla, Pető Lajos, Thim József dr.

A társaság célja a jóváhagyott alapszabályok szerint: Bács-Bodrog

vármegyei és városi szellemi életének emelése és a nemzeti közművelődés elősegítése, a magyar irodalom művelése, pártolása és a magyar társasélet fejlesztése.

A cél elérésének az eszközei: Felolvasások tartása Zomborban és a megye városaiban. Irodalmi ünnepélyek és társas összejövetelek rendezése. A benyújtott irodalmi munkák megbirálása. Évkönyv, esetleg lap kiadása, pályadíjak kitűzése.

Az irodalmi társaság működése tehát igen szép irányu és a magyarság terjesztésére nézve igen hasznos. Közművelődési egyesület a szó legszorosabb értelmében.

Ezeket a dolgokat alkalmasszerűleg azért tartottuk szükségesnek elmondani most, mert folyó hó 16-án lesz az irodalmi társaság első nyilvános fellépése a városháza nagytermében vasárnap délután 4 órakor. Rákóczi ünnepélyvel kapcsolatos az. Az előadók valamennyien Rákóczi dicsőségéről szólnak. Most, a drága hamvak hazahozatalának idejében, mindez aktualitással bír, Rákóczira vonatkozással pedig annyi-

ban, hogy Rákóczi is író volt, vallásos író. Szerencsés gondolat volt az irodalmi és Rákóczi ünnepély összekapcsolása és legjobb alkalom az első fellépésre.

Nem kételkedünk, hogy hazafias közönségünk, régi jó szokásához hiven, tömegesen fogja látogatni az előadást, annál inkább, mert a kuruc motívumokkal zene- és énekszám is lesz az ünnepélyen.

Közöljük a műsort:

1. Egyveleg kuruc nótákból. Előadja hegedűn Csavojázt János zenetanár, zongorán kíséri Jovánovits Matild.
2. Megnyitó beszéd, mondja Vértesi Károly elnök.
3. Prológ, írta és előadja Dömötör Pál.
4. Rákóczi emlékezete, írta és előadja Dombi Márk dr.
5. Rákóczi a magyar költészetben, írta és előadja Kohlmann Dezső dr.
6. Czinka Panna, írta és előadja Radványiné Ruttkay Emma.
7. a) Rákóczi Ferenc imádsága; b) Káldy kuruc dalok. (Most jöttem én Erdélyből. Csinom Palkó.) Énekl

A „BÁCSKA” TÁRCÁJA.

Mese a kis Ildikóról.

Írta: dr. Hannig Györgyné.

Tul az operenciás tengeren terült el János király birodalma. Ott lakott egyetlen gyermekével, a szépséges Ildikóval, kinek születését anyja halálával fizette meg, aki egyedüli igaz örömét képezte.

Még a széltől is óvta őt s a magas sziklán épült várkastélyból sohasem vitte sehová. Már gyermekkorában eljegyezte a szomszéd birodalom uralkodójának egyetlen fiával, de úgy egyeztek meg, hogy csak akkor fognak találkozni az ifjak, ha Ildikó betölti 18-ik évét.

János király várkastélyában igen egyhangu élet uralkodott. Csupa öreg urak s dámból állt személyzete, nem akart semmi nemű fiatal leányt a kastélyba hozni, nehogy Ildikó valamelyik férfiba beleszeressen, avagy valamely fiatal nővel megossza lelkét. Nem csodálható ily környezetben, ha Ildikó élete egy aranylánccon tartott rabéhoz volt hasonló.

Bár ő is rajongásig szerette atyját, mégsem volt boldog.

Ha feljöttek este az égbe a csillagok s

magára hagyták ndvarhölgyei, lebontá arany-szőke haját, kinyitá ablakát s hallgatta a völgyből felhangzó tilinkóhangokat.

Ilyenkor szívében éles fájdalmat érzett, lélegzete elállott s valami ismeretlen érzés utáni vágy lepte el lelkét, arcát betemette hajába s zokogott hosszan, keservesen.

Egy szép holdvilágos estén a völgyből felhangzó pásztorfurulya hangja oly panaszosan, fájdalmasan szállt fel Ildikóhoz, hogy azt hitte, szét kell törnie aranykalickája rácsát s elszállnia ahhoz, ki oly szomorú dalt esal ki a furulyából, hogy megvigasztalja.

Soká, soká nem aludt ol az este.

Másnap gyengének, bágyadtnak érzé magát, atyjának betegségről panaszkodott s azt mondá, érzi, hogy nem él soká.

János király igen megijedt s rögtön előhívatta az öreg udvari orvost, majd a birodalom fővárosába is küldött a leghíresebb orvosért.

Az orvosok megvizsgálták a leányt s kijelentették, hogy az erős hegyi levegő árt neki s hogy János király naponta vigye le pár órára a völgybe Ez ajánlat napjától kezdve minden délután lekoszított János király Il-

dikóval a virágos völgybe, hol vigan cserge-dező kis esermelyek voltak s hol a pásztorok legeltették nyájukat. Ildikó az ily kocsisások után vidáman, boldogan tért otthonába s többé nem érezte magát oly rabnak, mint azelőtt.

Egy forró nyári napon, midőn lenn a völgyben kocszáltak, zivatar támadt, dörgött, villámlott A befogott lovak vadul horkoltak, majd eszeveszett futásnak eredtek, hiába csitítá kocsisuk, nem használt. Egy árokhoz érve, a kocsit felborították s még János király s a kocsis a kocsi mellé esett, Ildikót a kocsi maga alá temette

A közelben pásztorok terelgették nyájukat hazafelé s így azok segítségükre siettek a szerencsétleneknek s midőn a kocsit fel-emelték, Ildikót ozméletlenül találták.

György, a legifjabb pásztorfiu elszaladt a legközelebb fekvő patakig s korszójában friss vizet hozva, élesztgetni kezdék a leányt.

János király, kit az ijedelmen kívül nem ért semmi baj, kétségbeesve szemlélte féltett kincsét s esdőleg kérlelé:

— Ildikóm, gyermekem, oh nézz reám!

Midőn Ildikó visszanyeré eszméletét, bámulva tekintett maga körül, tekintete legelő-

a zombori Polgári Kaszinó Egyleti dalárda.

A bemenet szabad.

Az ünnepély végeztével az irodalmi társaság közgyűlést tart, mely tárgyalni fogja Vértesi Károly indítványát, Zomborban, Rákóczi szobrának a felállítására nézve. A gyűjtést az irodalmi társaság eszközölné.

Sok szép dolog. Kivánjuk hozzá a legjobb sikert. Megérdemli.

Gaal Ferencz

1860-1906.

Aki a dalt, a zenét szereti, megdöbbenéssel értesült róla, hogy Gaál Ferenc, egyik legnagyobb magyar zeneköltőnk, kiváló zongora művésznünk, az újabb magyar zenésznemzedéknek egyik legalaposabb képzettségű, legtermékenyebb s eszmékben gazdag képviselője kedden este Szabadkán váratlanul elhalálozott. Nagy csapás ez Szabadkára, s vármegyénk egész zenei életére. Pótolhatatlan veszteség az egész országra, de kihatással van az egész művelt zenei világra. A magyar zenének egyik legkiválóbb művelője volt. Magyar ábrándjait nemesak az országban, de a külföldön is nagy szeretettel játszik; nagy zene- és énekkarokra irt hatalmas alkotásait az országos dalárversenyeken éneklék.

Kisebbségi énekkari művei a vidéki és fővárosi dalárdáknak állandó műsorszámait.

Már mint 20 esztendő óta ifjúról megjósolta id. Ábrányi Kornél, hogy a nemzeti zeneművészet legizmosabb képviselőjévé fog fejlődni. E jóslat be is teljesedett. Mint 22 éves ifjut, 1882-ben választották meg a szabadkai zeneiskola igazgatójává. Azóta mind haláláig dédelgetett kedveltje volt Szabadka társadalmának. Most vezető nélkül maradt a város zeneiskolája, a Szt. Teréz-templom ének- és zenekara.

Disztagja volt a hazai legtöbb dal-egyesületnek, köztük a zombori polgári kaszinó-egyesületi dalárdának. Többször idő-

zött nálunk. Dalárdánk boldogult elnökéhez, Pribil Ernőhöz és a dalárda idősebb tagjaihoz, mint Fodor M. Pályához, Rácz Somához, dr. Horváth Ákoshoz és Kelő Mórhoz szoros baráti kötelek fűzték.

Soha sem késett nagy és sokoldalú tehetségével dalárdáknak szolgálatára állani.

Hatalmas férfikarai, gyönyörű népdalai (Balatoni nóták) dalárdáknak mindenkor legkedvesebb s legnagyobb sikerű énekszámait voltak, s közönségünk a legtisztább művelőzetet találta bennük.

Az általános gyászban a zombori kaszinói dalárda is az elhunyt feledhetetlen emlékéhez méltóan vett részt. A ravatalra, mely a zeneiskola zongoratermében volt nagy pompával fölállítva, koszorút helyeztek. A gyászistentisztelet esütörtökön d. e. II órakor volt a Szt. Teréz templomban. A templomi ének- és zenekar a megboldogultnak gyönyörű Requiemet adta elő. A d. u. fél 3 órai temetési szertartás alkalmával a koporsó beszentelése után az első gyászdalt a zombori kaszinói dalárda énekelte, s a sirnál szintén énekelte.

A város nevében dr. Bölts József h. főjegyző, a szintársulat nevében pedig Könyves Jenő mondott bucsuztatót. Az énekkarok és a cigányzenekarok az elhunyt nagy mester dalait énekeltek, játszották. A nagy halottnak óriás résztvevő közönség adta meg a végtisztességet. Számtalan a remek koszorúk tömege, melylyel egyesek és testületek kegyeletüket jelképezték. Szabadka város dízsirhelyet adott az elhunytnak, s a szabadkai Szabad Lyceumból mozgalom indult meg, hogy Gaál Ferenc emlékét minél előbb méltó síremlék örökítse meg.

Nem csak Szabadkán, Zomborban, s megyeszerte, de az egész országban igen nagy a részvét az elhunyt zeneköltő iránt. Ép azért csodálatos, hogy némely fővárosi, s pedig elsőrendű lap részvétlen közönyösséggel, csak a napi halálhírek rovatóiban emlékezett meg egy-két sorban Gaál Ferenc elhunytáról.

A zenevilág nagy halottjának életrajzát röviden a következőkben ismertetjük id. Ábrányi Kornél után:

ször is Györgyre, az ifju pásztorfiura esett, majd midőn apját vette észre, szeretettel nyujtá kezét feléje s felkelni akart, de lábában éles fájdalmat érzett s erőtlennül hanyatlott vissza.

A pásztorok galyakból készített hordágyra fektették Ildikót s lassan lépve elszállították a legközelebbi pásztorgunyhóba, hol György lakott édesanyjával.

Itt tisztán vetett ágyba fektették s János király felküldötte várkastélyába kocsisát, ki szintén szerencsésen megmenekült, az udvari orvosért.

A pár óra múlva megérkezett orvos megvizsgálta Ildikót s kijelenté, hogy más baja nincs, csak bal lába eltört, ami azonban pár hét múlva teljesen begyógyul, de addig nem hagyhatja el a pásztorgunyhót s mozdulatlanul kell fekdünie.

Már 3-ik hete lékszik Ildikó az egyszerű kis pásztorgunyhóban, hová atyja elszállította aranyos ágyát, csipkés takaróját; s hol György anyja s egy udvarhölgy örködik felette s hová az orvos s apja naponta eljönnek, hogy meglátogassák őt. Eleinte éles fájdalmi voltak,

sokat szenvedett, de később, fájdalmi szüntével egész jól érzé magát. Majdnem egész napon át nyitva volt a kis gunyhó ablaka, amelyen át Ildikó ellátott a pár lépésnyi fekvő falúig, a falu körül elterülő virágos völgybe, hol az apró báránycsordák ugrándoztak. Este, midőn György hazatért nyáját, leült ablaka alá s játszott neki a pásztorfurulyán, ilyenkor Ildikó lezárta szempilláit s egy földöntúli világba képzelé magát s lassan, lassan könyözött szemébe. Györgyöt nem látta azóta, mióta a kis pásztorgunyhóban tartózkodik, csak akkor, midőn aléltóságából feltekintett, de azért sokat megjelent lelki szemei előtt, annak égő fekete szeme férfias vonása s ilyenkor pironté el hófehér arcát.

György azonban gyönyörködhetett Ildikóban, midőn anyja s az udvarhölgy nyugalomra tértek, odalopódzott a gunyhó ablakához, mely Ildikó ágyához volt közel s betekintve rajta, csodálatlalt szemlélte piciny ajkát, lezárt szemét s aranyhaját, mely egészen befedte a csipkés vánkost. Harmadik hét eltelté után, már megengedhető volt a királyleány hazaszállítása. Bár örült Ildikó annak, hogy ismét atyja közelében lehet, mégis fájó szívvel vált

meg az egyszerű gunyhótól. Sajnálta ott hagyni azt az egyszerű öreg asszonyt, aki oly sok szép mesét mondott neki az egyszerű népekről, a föld gyermekeiről s a pásztoréletéről, sajnálta ott hagyni a virágos völgyet, melynek virágaiból naponta egy csokrot kötött neki György s beküldé anyjával, de leginkább sajnálta otthagyni azokat a kedves furulyahangokat, amelyek oly fájón, siróan szólottak.

A bucsuzásnál György anyja, valamint ő maga is kezet csókoltak a királykisasszonynak, s midőn György ajkához vonta patyolatfinom fehér kezét, érezte Ildikó, hogy az a kérge erős kéz remegett. János király gazdagon megjutalmazva a pásztorcsaládot, boldogan vitte várkastélyába szerencsésen megmenekült gyermekét.

János király a szerencsétlenség óta bár mindenben kedvezni akart gyermekének, Ildikó sokat volt halvány s szomorú. Pedig hogy rettegett János király attól, hogy Ildikó anyja sorsára jut s itt hagyja őt. Anyja egy szomszédos uralkodónak volt egyetlen, csodálatra méltó szépségű leánya, kit midőn telhozott János király hatalmas várkastélyába, hervadni

A madarak és fák napja.

Dr. Vározy Gyula kalocsai érsek ur ő excellenciájának a madarak és fák napjának megtartására vonatkozó főpásztori felhívását a következőkben közöljük:

A „Madarak Napja“ és a „Fák Napja“ ra vonatkozó, alant egész terjedelmében olvasható miniszteri rendeletet oly felhívással közlöm egyházmegyéim kedvelt papságával, hogy az igazgatásukra bízott iskolákban a madarak és fák napjának évenként való megtartásáról gondoskodjanak.

Alkalmas lesz ezen intézmény arra, hogy az ifjuság az állatok kinzására, pusztítására és a esetetek irtására irányuló szokásának kártekonny és bünös volta felől kioktattassék. Isten teremtményeinek megbecsülésére s ezeknek az ember földi boldogulása végett való lelkileg is üdvös felhasználására taníttassék.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi Minisztertől. 26120. szám. Körendelet. Az Országos Allatvédő Egyesület azzal a kéréssel fordult hozzám, hogy két oly intézményt honosítsak meg hazánk népoktatási tanintézetei-

ben, mely az amerikai Egyesült Államokban már évek óta kiváló eredménnyel gyakorlatban van és folyton fejlődik.

Az egyik a „Madarak Napja“ (Birds day) a másik a „Fák Napja“ (Arbor day) intézménye.

Az Egyesült Államok minden iskolájában ugyanis évenként egy nap kizárólagosan a madaraknak van szentelve akként, hogy a tanító azon a napon tantványainak fölfogásához mért, szép és beható előadást tart a madarak életéről, jelentőségéről a természet háztartásában, az ember gazdaságában; de lelkületében is.

És ugyancsak minden iskolában az évnek egy bizonyos napja a fáknak van szentelve. E napon az oktató a fák jelentőségét fejtegeti, a suly azonban arra van tekintve, hogy minden gyermek valamely alkalmas kopár helyen egy pár esetet ültet el, mely azután magával a gyermekkel növekszik, így a gyermek lényéhez fűződik.

A szóban forgó intézmény meghonosítása céljából van szerencsém tisztelettel fölkérni a főtiszt. főhatóságot, méltóztassék a böles kormányzása alatt álló egyházmegye hitfelekezeti elemi népiskoláiban elrendelni, hogy lehetőleg már a folyó 1906. évtől kezdve május vagy június hónapban a főtiszt. főhatóság által minden évben meghatározandó külön napon szenteltessek kizárólag arra a célra, hogy azon a napon a tanító a hasznos madarak természetével, jelentőségükkel e madarak védelmének és szaporításának szükséges voltával, az erre szolgáló módokkal és eszközökkel az iskolai ifjúságot megismertesse és ugyanezt a napot felhasználja arra is, hogy a fáknak és cserjéknek a hasznos madaraknak fészkelésére és szaporodására való befolyását megvilágosítván, a fák és a befásítás nagy jelentőségét is megmagyarázza és ahol azt a helyi viszonyok megengedik és indokolják, hasson arra is, hogy a gyermekek a vidéki viszonyokhoz képest legtöbb előnyt szolgáltató fák és esetek ültetésével tegyék a madarak és fák napját emlékezetessé és állandóan hasznossá.

Az elemi népiskolai tanítók, addig is, — míg a madarak és fák napján tartandó előadásra nézve külön utmutatások és vezérfonalak adatnak ki: Herman Ottónak, a „Madarak hasznáról és káráról“ szóló munkájából merithetik a szükséges adatokat.

Mint hogy pedig e munka nem áll minden elemi néptanító rendelkezésére: az Országos Allatvédő egyesület évről-évre pályázatot fog hirdetni a madarak és fák napjára alkalmas előadások írására és a díjazott pályamunkákat fogja díj nélkül a főtiszt. főhatóságnak a szükséges mennyiségben rendelkezésére bocsátani.

A madarak és fák napjának a befásításra vonatkozó részét illetően első sorban a selyem tenyésztéshez szükséges szederfák jelentőségének ismertetésére és terjesztésére kell a fősulyt fektetni és csak másodsorban a gyümölcsfákra és pedig azért, mert a szederfáknak és az ezek által feltételezett selyemtenyésztési iparnak az országban igen nagy közgazdasági és szociális jelentősége van.

Közgazdasági azért, mert egy oly iparról van szó, melynek viszonyainak az ország tulnyomó nagy részében kedveznek, mely fejlődésképes és ma már 140.000 tenyésztő családot és hét gyárban több ezer munkást foglalkoztat. Szociális jelentősége pedig abból áll, hogy extensiv gazdasági viszonyaink mellett a szegényebb sorsu munkás családokba pénzt juttat abban az évszakban, midőn ez a legnagyobb jótétemény t. i. az aratás előtt. Továbbá azért fektetendő fősuly a szederfák terjesztésére, mert a „madarak és fák napján“ az iskolai ifjúság, u. m. az Egyesült Államokban történik és amint az a dolog természetéből is folyik, eseteket és fákat csakis közterület képező kopár helyekre, utakra stb. ültethet. Ezek a területeken pedig a gyümölcsfák elhelyezése a kártételek szempontjából célszerűnek nem mondható.

Meg vagyok arról győződve, hogy ezen a nép javának előmozdítására irányuló rendeletet a néptanítók buzgón és lelkiismeretesen fogják végrehajtani és igyekezni fognak azon, hogy a fa, a bokor szeretete elterjedjen a nép között, mert annak megővésével és ápolásával együtt önként föltámad és gyökeret ver a nép szívében s értelmében egyaránt a hasznos madarak védelme is.

Tisztelettel fölkérem a főtiszt. főhatóságot, hogy böles intézkedésének eredményéről annak idején engem értesíteni méltóztassék. Budapest, 1906. április hó 27-én. Apponyi s. k.

Kalocsa, 1906. december 4.

Gyula s. k.,
érsék.

H i r e k .

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Szendy Arisztid kezelési gyakorlatot a zombori pénzügyigazgatósághoz ideiglenes pénzügyi irodatisztlé nevezte ki.

Tea-uzsonna. A Zombori Napközi Otthon Egyesület folyó hó 8-án a Délmagyarországi Közművelődési Egyesületnek Zomborban tartott évi közgyűlése alkalmából fényesen sikerült tea-uzsonnát rendezett, mely vidám, jó kedvben csak éjtél után két órákor ért véget. A tea-uzsonnán mint háziasszonyok szerepeltek: Buják Józsefné, Falcione Nándorné, Falcione Árpádné, Falcione Sándorné, özv. Fernbach Antalné, ifj. Gaál Istvánné, özv. Gertinger Pálné, Hauke Imréné, özv. Halász Gyuláné, Huber Józsefné, Jovánovits Józsefné, Kohut Kálmánné, Karácson Gyuláné, Krudy Gézáné, Komáromy Gyuláné, Molnár Károlyné, Mihajlovits Kornélné, Möriz Kálmánné, Németh Arthurné, Popp Györgyné, Rittinger Antalné, Radvány Ferencné, Szabó Lászlóné, Seherer Rudiné, Sztrilich Béláné, Tirczka Károlyné urasszonyok. A tea-asztaloknál fáradoztak: özv. Szemző Jánosné, Sztrilich Zsigmondné, Havel Aranka, Kohut Henrikné, Preszly Jánosné és Wundszám Ida urnők. A pénztárnál: Kirehner Károlyné, özv. Mihelsz Jánosné, Geering Edéné, Martin Tivadarné urasszonyok. A háziasszonyok segítségére voltak a következő házikisasszonyok: Alföldy Flóra, Csíhás Erzsike, Donoszlovits Erika, Ehrenberger Edit, Falcione Blanka, Falcione Janka, Geering Lenke, Geering Mici, Hoffmann Böske, Hübner Emmy, Jovánovits Matild, Jovánovits Leona, Kirehner Madeleine, Matzitz Margit, Langmahr Margit, Preszly Nelly, Popovics Katica, Popovics Olga, Batkó Aranka, Stojits Piroška, Szalay Margit, Vojnits Ilonka, Vadász Margit és Vojnits Margit urleányok. A tea-uzsonnán megjelentek a város összes notabilitásai, többek között Fernbach Károly főispán, Fernbach Péter orsz. képviselő, Vojnits István alispán, Hauke Imre polgármester, Popp György pénzügyigazgató, egy a helybeli közös hadsereg, valamint a honvédség tisztikara, élükön Stercz Rudolf és Petrovits György őrnagyokkal, kik tisztikarukkal nagyban előmozdították az estély fényét és sikerét — Az elnökség ez uton mond köszönetet a polgármester urnak a város háza összes termei átengedéseért, egy Knippl Gáspár vendéglősnek az asztalokért s végül hálás köszönetet mond az összes hölgyeknek, kik mint háziasszonyok, vagy házikisasszonyok önfeláldozó buzgósággal fáradoztak s ezáltal a tea-estély sikerét előmozdítani kegyesek voltak. — Az elnökség.

Műkiállítás Baján. A Nemzeti Szalon Baján kiállítást rendez, mely vasárnap, december 16-án nyílik meg ünnepélyesen.

kezdett s midőn Ildikónak életet adott, itt hagyta őt özvegyen s piciny leányát árván. Lehet, hogy azt is az erős hegyi levegő hervasztá el, mivel atyjának bírodalma lapályos síkságon terült el.

Ildikó is, mióta elhagyta a völgyet, ismét betegnek érzé magát. Csak este, midőn kinyitá ablakát s felsírt hozzá a fájó furulyabang, melyben megismerte György játékát, önté el lelkét egy meleg, mámorító érzés, melynek elmúltával azonban lelkét még több keserűség tölté el.

Egy napon Ildikó nem hagyta el ágyát, betegnek érzé magát. Udvarhölgye rögtön tudatta a királylyal, ki fájdalommal telt szívvel sietett szobájába.

— Ildikóm, gyermekem, mondd mi bajod, atyád minden áldozatot meghoz érted, hogy téged egészségesnek, vidámnak lásson. Akarsz-e visszatérni a völgybe? Építetek ott részedre aranyos palotát.

A völgybeli palota hallatára pár percre örömpír önté el Ildikó arcát, de utána ismét komor lett, mit érne neki az arany palota hideg termeivel, ő csak egy helyen tudna boldog lenni, a pásztorgunyóban György

mellett, hol játszadozna a piciny báránnyal, szedegetne virágot, este aztán elhallgatná a furulyajátékot még álomba nem merül. De ez lehetetlen, hisz ő egy uralkodó tejedelem gyermeke, akinek fejét szintén koronának kellene majd ékesíteni.

— Apám, jó apám, fáj nekem, hogy szomorúságot okozok neked, de lásd, én már a völgyben sem gyógyulnék meg, érzem, hogy anyámat kell követnem a csillagos égbé. De egyre kérlek, s azt ígérd meg, ha meghalok oda temetesz a völgyben levő kis falu temetőjébe, egyszerű sirba, amelyet zöld repkényvel fogsz beültetni. Ugy-e megteszed, jó apám?

János király zokogva borult gyermekére s így kérlelé:

— Ne hagyj itt Ildikóm, gyermekem. Oh mit ér a trón, a korona, ha boldogságom mind szertefoszlik.

Bármennyire is becézte János király Ildikót, bár mindennemű orvosságot megpróbáltak a tudós doktorok, ő csak sápadt, s fogyott nap-nap után. Egy szép alkonyatkor aztán elszállott hófehér leike, egy szebb hazába,

hol a trónon születettek s a legalacsonyabb sorsból származottak egyforma boldogok. Kivánságát atyja teljesíté, a völgyben fekvő kis falu temetőjébe tették örök álmra, sirját pedig beültették zöld repkénybokkal.

Már egy hónapja, hogy siri ágyában az aranyhaju Ildikó, egy hónap óta minden este ha feljönnek a csillagok, felkeresi a sirt György s eljátsza neki mélabus dalait, majd ráborul a sirra és sir hosszan, keservesen. Otthon is csendes, anyja hiába készíti el kedvenc étkeit, majdnem minden érintetlen hágy. Mióta bezárták azt az aranyos koporsót a föld alá, melyben a királykisasszony aludt, nines nyugta neki. Egy napon aztán társai halva találták Ildikó sirján.

György sirját Ildikójé mellett ásták meg, azt is teleültették örökzöld repkényvel.

A két sirra ültetett repkény idővel egész összefolyt. S mintegy összeköté azt a két sirt, hol az aranyhaju Ildikó és György, a szerelmes pásztorfüi aludta örök álmát.

Személyi hir. Klobucár Vilmos tábornagy, m. kir. honvéd főparancsnok a helybeli honvédszázalaj megszemlélésére esütörtök reggel városunkba érkezett.

Városi közgyűlés. Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága 1906 évi december hó 17-én délelőtt 9 órakor rendes közgyűlést tart.

Rendőri hírek. Ellopott birkák. Folyó hó 8-án Sztricsévits Mladen léniai lakos szállásáról eddig még ismeretlen tettesek 27 birkát ellopottak. A rendőrség az ellopott birkákból eddig 19 drbot megtalált, a még hiányzó 8 drb után a nyomozást tovább folytatja. — Hirtelen halál. Ozv. Nagy Gáborné e hó 9-én a Szent István templomban hirtelen rosszul lett, összeesett és meghalt. — Gyöngéd barátság. Györgyevits Miklós és Sztankovits Antal szobafestő inasok valami felett összeveszttek, mire Györgyevits zsebkését kirántva, ellentelen könnyű testi sértést ejtett.

A honvédség új egyenruhája. Honvédtisztek körében hirtelen jár, hogy a honvédelmi miniszter a jelenlegi reformált egyenruha mellé még egy díszöltönyt fog elrendelni, nehogy a honvédség nemzeti jellegétől a ruhaviseelésben teljesen megfosztassék. A díszöltöny a honvédhuszárokkal egyenlő aranyzsinóros mentékből és fehér kócsagtollas kalpagból fog állani. Az új uniformis viselése már januárban kötelezővé fog válni.

A Zombori Műkedvelő Fényképészek Egyesülete f. évi december hó 15-én, szombaton d. n. tél 6 órakor a felső kereskedelmi iskola kísérletező tantermében összejövetelt tart. Tárgysorozat: 1. Diapozitívek készítése. Gyakorlati előadás. 2. Baumann Nándor egyesületi tag által készített diapozitívek bemutatása. 3. Megbeszélések. A tagok által bevezetett vendégeket szívesen látnak.

Hirdetmény. Zombor tanácsa közhírré teszi, hogy a tulajdonát képező és eddig János Gusztáv által bérben bírt régi esendőr-laktanya 1907. évi január hó 5-én délelőtt 10 órakor Latinovits Szaniszló városi tanácsnok hivatalos helyiségében 1907. évi május hó 1-től számított 6 évre nyilvános árverésen bérbeadatik. Árverezni szándékozók az árverés alapját képező régi 1200 koronának megfelelő 10% bánatpénzt, vagyis 120 koronát az árverező bizottság elnökének kezeihez kötelesek letenni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a városi számvevőségél betekinthetők.

Megbüntetett pénzhamisítók.

Bombola Antalné, Eierhardt Antalné, Reznicesek Antal, Szarka Mihály és Szarka Mihályné Bács községbeli lakosok pénzhamisítás bűne miatt állottak e hó 10-én a szegedi büntető-törvényszék előtt. A vád szerint Bomboláné Reznicesektől pénzhamisító eszközöket vásárolt s azokkal hamis 20 és 10 filléresket és 1 koronásokat gyártott Huszkoronásokat is akart hamisítani, de ez nem sikerült neki. A Szarka házaspár pedig forgalomba hozta a hamis-pénzeket. A törvényszék Bombolánét hathónapi, Szarka Mihályt három havi, Szarkánét két havi börtönre ítélte. Rezniceseket és Eierhardtnt bizonyítékok híján felmentette.

Csőd. Az újvidéki kir. törvényszék Katyánszki Lázár Trivin szenttamási eszmadia összes javaira elrendelte a csődöt. Csődbiztosul dr. Sántha Armin törvényszéki bírót, tömeggondnokul dr. Pavlovits Momir szenttamási ügyvédet, helyettesül dr. Barta Félix újvidéki ügyvédet rendelte ki.

Fognak a névtelen hősök. Sötét Pál 48-as honvéd, Obecének egy régi, derék iparos polgára 84 éves korában meghalt.

Műkedvelői előadás. A hódásági szinpartoló és műkedvelő társaság folyó évi december hó 15-én Hódáságon a „Tulipán-szálló” helyiségeiben műkedvelői előadást tart. Szinre kerül: Pry Pál, vigjáték 5 felvonásban Irtá: Poole János. Kezdeté esti fél 8 órakor. Előadás után tánc. Belépő díjak: I. hely 2 kor., II. hely 1 kor., 20 fill., III. hely 60 fill., állóhely 40 fill. — Felülfizetések a jótékony cél iránti tekintetből köszönettel fogadtatnak.

Müncheni Löwenbräu vasárnap az Elefánt szállodában esapolva lesz.

Halálos lórugás. Léh Ferenc szent fülöpi gazdálkodónak 14 éves Bálint nevű fiát f. hó 2-án a jóság etetése alkalmával az egyik ló úgy rugta fejbe, hogy dacára a gyors orvosi segély és gyógykezelésnek, f. hó 7-én a szenvedett súlyos sérüléseibe belehalt.

Tehéntolvajok. Piri András bács gyulafalvai lakosnak 220 korona értékű tehenét, mely f. hó 3-án a 9 éves Julia és a 6 éves Pista nevű gyermekei őrzete alatt a határban legelészt, két ismeretlen férfi a gyermekek szemeláttára elhajtotta. A gyermekek siettek értesíteni az esetről atyjukat, aki kocsival gyorsan a tettesek után hajtatott, ezek látva, hogy a káros nyomukban van, a tehenet a esonoplyai uton hagyva gyors futással elírnodták. Piri a tehenet visszavezette, az ismeretlen tettesek ellen pedig a esendőrségnél megtette a feljelentést. A esendőrségnek sikerült is a tolvajokat Asztalos Mihály és Probojesevics István esonoplyai lakos mészárosok személyében kideríteni.

Gyujtogatás boszúból. Kátyon december hó 4-én boszúból felgyujtották a Dunaágnál dolgozó munkások számára épített barakkot; a 45 m. hosszú faépítmény a földig égett. Lakói nyugodtan aludták álmukat s menthetetlenül benn is veszttek volna, ha egy öreg munkás fel nem lánmázza társait akik most már fejvesztetten menekültek éjjeli pongolájukban, a lángok martalékaul hagyva esekelyke megtakarított pénzüket, ruhájukat s élelmüket. A kegyetlen gyujtogatókat elfogták, a gyauu mindjárt ő reájuk terelődött, mert pár nap előtt, amidőn őket a munkaadók a munkások közül elhoesátották, azzal fenyegettek, hogy ezért meghoszulják magukat, fenyegetésüket most leiketlenül be is váltották.

FERENCZ JÓZSEF keserűvíz

Színház.

Kicsiny színházunknak e héten szenzációs eseménye van: kedvelt igazgatónk áldozatkészségéből 4 napon át vendégül tiszteletjük a mi rozoga szinpadunkon Beregi Oszkárt, a Nemzeti Színház fiatal művészgárdájának kimagasló tagját.

Nagy várakozással és őszinte örömmel néztünk e vendégszereplés elé, mert ez nem csak a modern szinjátság szinte tökéletes technikájának és egy, a járt utakat, a megcsontosodott sablonokat messze elkerülő eredeti tehetségnek megismerésével, hanem, Beregi válogatott műsorának megfelelően, egyfolytában 4 klasszikus műnek tiszta esztétikai élvezetével is kecsegtetett. Azonban ezen örömteli várakozásunkba némi aggodalom is vegyült, még pedig nem egészen alaptalanul. Attól kellett ugyanis tartanunk, hogy egy ilyen igazán nagystíliú művésznek a fellépte a mi viszonyaink között merőben lehetetlenné fogja tenni az összejátékunk leggyengébb látszatát is, és majdnem bántó módon olyan piramisra fogna emlékeztetni, amely körül csupa szegényes kunyhó lapul meg. S hogy ebben a feltevésünkben, legalább mostanáig, kellemesen csalódtunk, ez, míg egyfelől a mi derék színészeink ernyedetlen buzgalmat és elismerésre méltó tudását dicséri, addig másfelől a vendégszereplés feletti mélységes örömmel és az eddigi előadásokból merített ritka műelvezetünket teszi teljessé.

Beregi. félretéve a várható hatás rava-szul kiszámított fokozásának kicsinyes eszközét, mindjárt a szerepek szerepében: **Hamlet**-ben mutatkozott be. Csak az, aki legalább némileg járatos a Hamlet-kérdés óriási irodalmában és a szerep ábrázolásának gazdag változatokat feltáró történetében, tudja kellő értéke szerint méltányolni Bereginak ezt a leghelyesebb felfogással, e sokak előtt még most is problematikus hős szövevényes jellemének teljes átértésével, bámulatos intuitióval és egyenesen káprázatos technikával megkonstruált alakítását. Nem kisebb embor, mint Beöthy Zsolt mondotta annak idején, hogy az ő nézete szerint Beregi a legtökéletesebb Hamlet, s ha ennek a tekintélynek tiszteletet parancsoló nyilatkozatán szabad változtatni vagy azt megtozadni, hát csak ezt a két szót szeretném még hozzátenni: maga Hamlet, úgy amint költőjének képzeletében élhetett. Az ő alakításából értjük meg csak igazán, egész valójában, Hamlet jellemét. Látjuk benne, mint alapvonást, a esendes melázást, a folytonos tépelődést, az örökös töprengést, mely minduntalan békóba veri akaraterejét, valahányszor eselekvésre, a boszuállás esküvel fogadott nagy tettére határozza el magát. Érezzük Madách aranymondásának mélységes igazságát: A tett halála az okoskodás, de azért Beregi Hamletje nem akarat nélküli puha báb, kire a gyávaság megszégyenítő bélyegét lehetne rásütni, hanem erőlelkű, merész, sőt hirtelenkedő férfiú, akiben a melanchólia végleges rezignálás, a tépelődés nem tetterőhiány, s aki csak egy ellenséggel szemben látszik tehetetlennek: a saját szakadatlan elmélkedésével szemben, mely őt éppen a döntő pillanatokban tartja vissza életecéljának megvalósításától.

A részletekre rátérve, igazán bajos volna Beregi Hamletjéről megállapítani, hol volt nagyobb: atyja szellemével való jelenésében-e, ahol a legkínzóbb lelki fájdalomnak és a gyötrő sejtelemről a szörnyű valóra ébredésnek egész lényét felforgató harcát vivja meg, vagy az Opheliával való jelenésben, ahol a szivrepesztő lemondás ölelkezik a legszenvedélyesebb szerelemmel, a látszólagos kegyetlenség a legodaadóbb gyöngédséggel s ahol a tetetett eszelősség védőleplén át oly mesterileg domborítja ki értelmének érintetlen józanságát, vagy pedig a szinjáték lefolyása alatt, ahol félelmetes, elementáris erővel rántja magával a darabot a drámai eselekvény csuespontjára, avagy az anyjával való, vagy pedig a temetői meg-rázó jelenésben-e? De ki is merülne el a részletek szemléletében ott, ahol az egésznek művészi összhangja és tökéletessége tartja fogva a lelkeket? Mint véső alatt a tömbből a szobor, úgy vált ki Beregi alakításából lépésről-lépésre, fokról-fokra, minden szónál, mindnn egyes mozdulatnál Shakespere Hamletje és Hamletből nem valami elvont, képzeletbeli alak, hanem maga a z e m b e r, a nagy, az egész ember, a Hamlet tyusából.

S éppen ez a pont az, ahol a színész mulandó alakítása a maradandó művészi alkotás magas színvonalára emelkedik. A legnehezebb szinművészeti feladat ez, amelynek sikeres megoldása azonban a legnagyobb érdem, a borostyán övezte dicsőség biztos záloga. Boldognak vallhatja magát az, akinek a muzsák berkeiben ez a ritka szerencse jutott osztályrészül.

Vármegyei közgyűlés.

Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága IV. rendes évnegyedes közgyűlését Zomborban a megyeház nagytermében 1906. évi december hó 20-án s a szükséghez képest a következő napon mindenkor 9 órakor fogja megtartani a következő tárgysorozattal:

1. Nagynevű hazánkfia, Deák Ferenc élet nagysága arcképek leleplezése s ezzel kapcsolatban gróf Széchenyi Emil törvényhatósági bizottsági tag ur ünnepi beszéde.
2. Alispáni jelentés a köztgyekek állapotáról.
3. Kolozsvár megye közönségének átirata a vármegyei önkormányzat teljességének visszaállítása tárgyában.
4. Szeged város közönségének átirata Rákóczi Ferencnek Szegeden emelendő szobor költségeihez való hozzájárulás tárgyában.
5. Udvarhely vármegye közönségének átirata a népoktatás ügyének és a néptanítók anyagi helyzetének rendezése tárgyában.
6. Nyitra vármegye közönségének átirata a m. kir. honvédség jelenlegi egyenruhájának megváltoztatásával magyar jellegű egyenruha behozatala s viselése tárgyában.
7. Ugyanannak átirata a magyar nyelvű cégfeliratok kötelező használata tárgyában.
8. Kecskemét város közönségének átirata II. Rákóczi Ferenc fejedelem szabadság harczának oknyomozó története egységes tudományos munkában való feldolgozásához szükséges adat gyűjtése s a kivitelre szükséges nagyobb összeg gyűjtése tárgyában.
9. Pozsony város közönségének átirata a huszárágaság megszüntetése tárgyában.
10. Szeged és Sopron városok átirata a sajtótörvény módosítása tárgyában.
11. Nyitra vármegye és Kassa város átirata a nemzeti sajtó üzemelneinek megakadályozása tárgyában.
12. Szolnok és Fehér vármegye átiratai a jegyzői nyugdíjügyi viszonyossága tárgyában.
13. Ugocsa megye átirata a bírói végrehajtási eljárás egyszerűsítése és bírósági végrehajtói intézmény államosítása tárgyában.
14. Heves és Szabolcs megye átirata a korcsmáknak vasár és ünnepnapokon való zárvatartása tárgyában a belügyi-, pénzügyi- és kereskedelemügyi miniszterhez intézett felirat támogatása tárgyában.
15. Nógrád megye átirata a tőzsdei üzérkedésnek törvényhozási uton leendő korlátozása tárgyában.
16. Főispán ur ömeltóságának átirata Czálinger Jozsefnek irodáigazgatóvá történt kinevezése tárgyában.
17. Ugyanannak átirata Németh Béla szolgabírónak a topolyai szolgabíróshoz lett áthelyezése tárgyában.
18. Ugyanannak átirata Szeberényi Gyulának tb. szolgabíróvá történt kinevezése tárgyában.
19. Ugyanannak átirata Jablonszky Aladár közigazgatási gyakornok, tb. szolgabírónak a vármegye központjába és Falcione László közigazgatási gyakornok, tb. szolgabírónak a zombori járási szolgabíróshoz lett áthelyezése tárgyában.
20. A zombori m. kir. törvényszék elnökének átirata egy új törvénykezési épületnek felépítése, valamint az e célra szükséges építési teleknek átengedése és az építési költségekhez való hozzájárulás tárgyában.
21. A vármegyei 1905. évi gyámpénztár és gyámpénztári letét számadások.
22. Alispán, mint a törvényhatósági bizottság 45525/jkvi 2052. szám alatt kiküldötti bizottság elnöke beterjeszti az 1904. évi XXXVI. t. cz. életbe lépését tárgyában kiadott 118340/B. M. 1906. számú rendelet III. 7. pontja és a 80000/B. M. 1906. számú utasítás 118. §-ában megalkotni rendelt saz anyakönyvi kivonati díjak s a családi értesítőkért szedhető díjak bevételzése, kezelése és elszámolása tárgyában alkotandó vármegyei szabályrendeleti tervezetet.
23. Alispáni előterjesztés a bezdán—kis közzei Dunaág áthidalása tárgyában.
24. Ugyanannak előterjesztése a vármegyei távbeszélő hálózat kiépítése tárgyában.
25. Ugyanannak előterjesztése egy kőbánya kibérlése, esetleg megvétele tárgyában.
26. Ugyanannak előterjesztése Gara és Torzsa községek kö. dűllő közutjairól készített törzskönyvek bitelesítése tárgyában.
27. Alispáni jelentés az állásokról végleg eltávozott községi alkalmazottak bátralekos nyugdíjárulékainak leírása tárgyában.
28. Alispáni es arv. elnöki előterjesztés a megye kezelése alatt álló alapok és megye tulajdonát képező s másként nem gyűmölcsőzhető penzeknek 1907. év folyamán mely pénzintezeteknél leendő gyűmölcsőzítése vegett.
29. Az állandó választmányba egy tag állás betöltése
30. A közigazgatási birottság tagjainak kiegészítése.
31. A központi választmányba szükséges két tag állás betöltése.
32. Az igazoló választmány megalakítása.
33. A gazdasági választmány tagjainak megalakítása.
34. Zenta rendezett tanácsu városnál az 1907 ik évben netán végbemelő tisztújításnál az alispán akadályoztatása esetén elnök helyettes.
35. Borellenőző bizottságok megalakítása
36. Schöbel Miklós Jenő felebbezése Magyarokanizsa községnek a helyettes anyakönyvvezető lakbere tárgyában hozott véghatározata ellen.
37. Mihályi Sándor felebbezése Magyarokanizsa községnek a községi kezbesítő lakbere tárgyában hozott véghatározata ellen.
38. Duptza Kálmán felebbezése Bacsujlak községnek az anyakönyvek megőrzésére szükséges vasszekrény beszerzését megtagadó véghatározata ellen.
39. Schröder Mihály felebbezése Kerény községnek a községi kisbírók fizetése melemesét kimondó véghatározata ellen.
40. Az apatin m. kir. erdőhivatal felebbezése Apatin községnek a m. kir. erdészeti kincstár terhére 1903—1906. évekre kivetett külrendőri közköltsegek tárgyában hozott véghatározata ellen.
41. Eitfried Adám és Krisztina felebbezése Regőce községnek Eitfried Adám és Kempl Ferenc örökösöknek perlése tárgyában hozott véghatározata ellen.
42. Kőrömczy László és társai felebbezése Magyarokanizsa községnek a községi alkalmazottak fizetésének emelése ügyében hozott határozata ellen.
43. Popovits V. Todor felebbezése Szilbács községnek az iskolák tatarozása ügyében hozott határozata ellen.
44. Bikar György felebbezése Ópalánka községnek a kezbesítő állás szervezését megtagadó határozata ellen.
45. Berdó István felebbezése Ada községnek a rendőri fizetések emelése tárgyában hozott határozata ellen.
46. Duptza Kálmán felebbezése Bacsujlak községnek butorok beszerzését megtagadó határozata ellen.
47. Az önkéntes tűzoltótestület felebbezése Palánka községnek az egylet által kert jutalmazás ügyében hozott határozata ellen.
48. Raishi Lukács felebbezése Obecse községnek a hullamteri földek bérbeadása ügyében hozott határozata ellen.
49. Szkala Lajos felebbezése Bácskerekstur községnek az irnok végrehajtói fizetése melemesét megtagadó határozata ellen.
50. Sztanyó Mihály és társai felebbezése Omoravica községnek a fogyasztási adókezelők elbocsátása tárgyában hozott határozata ellen.
51. Gádoi, Körtés, Gombos, Katy, Bacsto város és Boróc községek határozata az orvosi fizetése melemése ügyében úgy az érdekelte orvosoknak a határozatok ellen beadott felebbezése.
52. Dr. Benedek Jakab felebbezése Mozsor községnek az orvosi lak folyosójának betévezése ügyében hozott határozata ellen.
53. Tóth András felebbezése Tatabáza községnek az iskolai illem helyek áthelyezése tárgyában hozott határozata ellen.
54. Dr. Burtik Győző felebbezése Ada községnek a kór és szegényház építése ügyében hozott határozata ellen.
55. Gyurákovits György felebbezése Nádálja községnek a másodruki fizetes felemelését megtagadó határozata ellen.
56. Midics Miklós felebbezése Hercegszántó községnek vízlevezető árok elzárása tárgyában hozott határozata ellen.
57. Hajdu Soma körállatorvos felebbezése Cservenka és Veprőd községeknek a körállatorvosi fizetes felemelését megtagadó határozatai ellen.
58. Nagy Gergely adai ipartestületi elnök felebbezése Ada községnek az ipardíjak és pénzbüntetések átengedése tárgyában hozott határozata ellen.
59. Dr. Löbl Zsigmond ópalánka községi orvosnak felebbezése Ópalánka községnek a halottvizsgálati díjak tárgyában hozott határozata ellen.
60. Szilágyi telepes községben Hollai Antal leköszönése folytán megtrútt pénztárnoki állásnak választás utáni betöltése.
61. Palánka határozata az apáca-zárdai iskolában levő kut szivattyujának kicserélése tárgyában.
62. Dunacséb határozata a gyámpénztári pénzkezelés és közpénztári alapok gyűmölcsőztetése tárgyában.
63. Zenta határozata az óvodai dajka fizetése melemése ügyében.
64. Ugyanannak határozata a város részére szükséges könyvkötői munkáknak árlejtes mellőzésével való biztosítása tárgyában.
65. Paripás határozata egy díjuok alkalmazása tárgyában.
66. Felsőszentiván határozata egy népkönyvtár felállítására tárgyában.
67. Bacsujlak határozata az ártézi kúthoz szükséges felszereléseknek fuvarozása tárgyában.
68. Zenta város határozata a kéményseprés ellenőrzése és a seprési díjak szedése tárgyában.
69. Dunagárdony határozata Radinovits Jeca karjalnitása tárgyában.
70. Bacsujlak határozata kincstári földek vásárlása tárgyában.
71. Apatin határozata a község ház építési munkáinak biztosítása tárgyában.
72. Ujverbász határozata a segédjegyzői, bírói és esküdti fizetések emelése tárgyában.
73. Ada határozata a kisbírók réti földje tárgyában.
74. Bacsujlak határozata a tanítói szérűskert megváltása tárgyában.
75. Ujverbász határozata a polg. leányiskola segélyezése tárgyában.
76. Ujverbász határozata a mozgósítási alap jövedelmének felhasználása tárgyában.
77. Ujverbász határozata honvédszoboralap létesítése tárgyában.
78. Kiskér határozata a kertész személyi pótléka tárgyában.
79. Zenta határozata a csőztői terület hasznosítása tárgyában.
80. Vajszka és Bogyán határozata a rendőrvetető gyalogosítása tárgyában.
81. Vajszka és Bogyán határozata ideiglenes munkaerő felfogadása tárgyában.
82. Dunacséb határozata a negyedik tanítói állás szervezése tárgyában.
83. Magyarokanizsa határozata dr. Király Sándor ügyvédi díjai tárgyában.
84. Körtés határozata egyházi építési fuvarok megváltása tárgyában.
85. Sajkagyörgy határozata a róm. kath. iskola segélye tárgyában.
86. Veprőd határozata a segédjegyző személyi pótléka tárgyában.
87. Kishegyes határozata a rendőrségi letszám apasztása tárgyában.
88. Martonos határozata kiségitő tanerő alkalmazása tárgyában.
89. Apatin határozata a nagyvendéglői bérösszeg leszállítása tárgyában.
90. Davod határozata a községi kiküldöttek napidíjai tárgyában.
91. Martonos határozata taneszközök beszerzése tárgyában.
92. Apatin határozata óvodaépület vásárlása tárgyában.
93. Obecse határozata ingatlan eladás tárgyában.
94. Bátmonostor határozata ingatlan vásárlás tárgyában.
95. Magyarokanizsa határozata a karjadi posta költségei tárgyában.

96. Magyarkanizsa határozata az oromi posta költségei tárgyában.
97. Szilágyi határozata a rendőri fizetések emelése tárgyában.
98. Davod határozata Burányi Ferenc helyettesítési díjai tárgyában.
99. Bácsborsód határozata mezei utak átvétele tárgyában.
100. Zenta város határozata tanítói állások szervezése tárgyában.
101. Hecsegszántó és Vajsza határozata a kisbírói fizetések emelése tárgyában.
102. Orszállás határozata a segédjegyzői és írői fizetés emelése tárgyában.
103. Szépliget határozata községi ingatlanok eladása tárgyában.
104. Sajakslak határozata az iskolai költségvetési hiány fedezése tárgyában.
105. Küllöd határozata új istálló építése tárgyában.
106. Küllöd határozata kertészlak és szegényház építése tárgyában.
107. Ujpalánka határozata dr. Kohn Károly ügyvédi költségei tárgyában.
108. Csonoplya határozata ifjúsági népkönyvtár letétele tárgyában.
109. Ujpalánka határozata házhelyek eladása tárgyában.
110. Apatin határozata új toronyóra beszerzése tárgyában.
111. Zenta határozta tanulmányi segélyek folyósítása tárgyában.
112. Csavoly határozata a nagykorosma építési munkáinak biztosítása tárgyában.
113. Felsőkabol és Sajakasszentivan községek határozatai a szabályi révtől a karlocai dunaáig letétele h. é. vasut segélyezése tárgyában.
114. Bezdán és Monostorszeg községek határozatai a baja—bezdán—zombor—apatini h. é. vasutak segélyezése tárgyában.
115. Katy község határozata egy vízlevezető csatorna építése tárgyában.
116. Magyarkanizsa község határozata a réten letétele betonhid tárgyában.
117. Bács-szentivan község határozata utca és terek szabályozása tárgyában.
118. Szilágyi telep község határozata tenyésztési bizottság alapítása tárgyában.
119. Martonos határozata a helyettes körállatorvos díjazása tárgyában.
120. Davod határozata a tenyésztések beszerzése és eltartása tárgyában.
121. Zenta város határozata Szabó Viktor gyógyudvarnak törlese tárgyában.
122. Ada község határozata Dudas Pál kisbíró községi pótdó hatáteleknek törlese tárgyában.
123. Davod község határozata a csatornagáti haszonbérleti szerződés jóváhagyása tárgyában.
124. Mohol község határozata Kinkel János községi adóosztály segélyezése tárgyában.
125. Nemesmihály község határozata néhai Vidakovits Antal adóhatátelek tárgyában.
126. Tiszakálmánfalva község határozata özv. Urschal Mihályné segélyezése tárgyában.
127. Nemesmihály község határozata a toronyóra kijavítása tárgyában.
128. Bácsujlak község határozata egy tűzfecskeendő beszerzése tárgyában.
129. Zenta város határozata Nemesók János tartozásának törlese tárgyában.
130. Zenta város határozata Böviz Illes tartozásának törlese tárgyában.
131. Zenta város határozata Bozsán Marton tartozásának törlese tárgyában.
132. Zenta város határozata a rabok elvezetési díjainak felemelése tárgyában.
133. Bács-szentivan község határozata Müller Ferencnével kötött egyezsége tárgyában.
134. Péterréve község határozata a községi kertész fizetésének felemelése tárgyában.
135. Zenta város határozata Lepár Albert tartozásának törlese tárgyában.
136. Zenta város határozata Dukai Illés, Donoszló István, Mohácsi Julianna, ifj. Friss Ferenc, Császár János, Páku Erzsébet gyógydíjainak leírása tárgyában.
137. Sajakasszentivan község határozata az 1906. évi költségvetési hiányok a réti penzektől való fedezése tárgyában.

138. Körtés község határozata, a községi kisbíró élethossziglani választásának megtagadása tárgyában.

139. Magyarkanizsa község határozata, a községi szolgák (kisbírák) élethossziglani megválasztása tárgyában.

140. Katy község határozata, a községi szolgák (kisbírák) élethossziglani megválasztása tárgyában.

141. Hetzl Jakab újsóveji lakos kérvénye takonykór miatt kiirtott lova után segély folyósítása iránt.

142. A központi és járási hivatalok szolgák kérvénye drágasági pótlékért.

143. A megyei segéd és kezelőszemélyzet kérvénye drágasági pótlékért.

144. Özv. Höss Lipotné kérvénye segélyért.

145. Ada község határozata az alapok megszüntetése és a behajthatlan községi követelek leírása tárgyában.

146. Opalánka község határozata Petrovits Szvetozárné ovónó utiköltsége és napidíjai tárgyában.

147. Zenta város határozata a házépítést segítő alaphoz 1907. év folyamán felveendő és visszafizetendő rövid lejáratú kölcsönök tárgyában.

148. Küllöd községnek Koch Mihályval kötött egyezség tárgyában hozott határozata.

149. Ada 1903., Péterréve 1905., Vaskút 1901., Nagybaracska 1904., Csavoly 1904., Hecsegszántó 1905., Béreg 1904., Felsőszentivan 1904., Bajsa 1904., Bácsfeketehegy 1905., Ujszivac 1905., Vaskút 1902. évi közpénztári számadásai.

150. Orszállás 1907. évi, Bacs 1906., Bacsujfalu 1906., Vajsza 1906., Bajsa II ik 1906. évi pótköltségvetései.

151. Mihály község 1904. évi gyámpénztári számadása.

152. Zenta 1907., Torzsa 1907., Bacske resztur 1907., Vaskút 1907., Bulkeszi 1907., Ofutak, Kerény, Parrag, Bacsordas, Bacsalmás, Saikászlak, Bacsujfalu, Dunagárdony, Kishegyes, Bezdán, Tatabaza, Petróc, Mihály, Oszivac, Palánka, Dunabökeny községek 1907. évi költségvetései.

HIRDETÉSEK.

Föld- és erdőeladás.

Szlovóniában egy 3000 katasztrális hold nagyságú, egy darabban fekvő birtok, nevezetesen: 1000 hold szántó-föld, 200 hold rét, 1800 hold vágásra alkalmas tölgy-, bükk-, gyertyán-, kőris- és szilfaerdő, mely holdanként 50—60 öl tölgy- és ipari célokra alkalmas fát szolgáltat, — szép urilakkal, gazdasági épületekkel és felszerelésekkel, **holdanként 350 frtért eladó.** A vételár 25%-ának lefizetése után a többi amortizációval törleszthető. Az egész birtok szép sík, nem hegyes vidéken, országút mellett, két vasuti állomás között, tőlük 2—12 kilométernyire fekszik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 3—1

3237/1906. szám.

Pályázat.

Opalánka község jegyzői irodájában egy írői állás ideiglenesen betöltendő, 2 (kettő) korona napidíj mellett. Ajánlatok a községi előljárási teendőket meg. Az állás azonnal elfogadható.

Opalánka, 1906. december 6-án.

Bikár György,
közs. jegyző.

3—1

Pályázat.

A „Bácsmezei Munkás Takarékszövetkezet” zombori kölcsönös segélyező szövetkezet, amely működését 1907. január 1-én kezdi meg, egy próbaévre szerződött **könyvelőt** 400 kor. évi fizetéssel, és **pénztárost** 300 kor. évi fizetéssel, ez utóbbit 1000 kor. óvadékkal.

Pályázat folyamodásokat **1906. évi december hó 23-ig** az igazgatóhoz kell benyújtani. Az állásokat 1907. január 1-én kell elfoglalni.

Hivatalos óra vasárnaponként 8—12 és 2—4-ig lesz.

Zombor, 1906. december 11.

Dr. Pataj Sándor,
igazgató.

9077/1906. szám.

Pályázati hirdetmény.

Bácsfeketehegy község képviselő-testülete által rendszeresített községi írői végrehajtói állás betöltése céljából pályázatot hirdetnek.

Az állás javadalmazása a községi pénztárból 600 korona havi előleges részletekben.

Felhívtnak a pályázni szándékozók, hogy pályázati kérvényeiket 6/1887. sz. vármegyei szabályrendeletnek megfelelően felszerelve sajátkezűleg írva, eddigi működésüket igazoló okmánnyal is felszerelve **1. évi december 30-ig** hozzám annyival inkább nyújtsák be, mivel később érkezők figyelembe vételére nem fognak. Választási határidő utólag fog kitűzteni.

Topolya, 1906. december 5-én.

Császár Péter,
főszolgabíró.

2—1

Házeladás

Csonoplyán egy ház, mely jelenleg vendéglő, bolt és mézárszékül szolgál, szabad kézből eladó, esetleg kiadó. — Bővebb értesítést ad

Faddi István,
Csonoplyán.

2—1

7693/1906. szám.

Pályázati hirdetmény

Tiszaistvánfalva községben lemondás folytán üresedésbe jött írői-végrehajtói állásra pályázatot hirdetnek.

Ezen állás javadalmazása évi 800 korona készpénzfizetés havi előleges részletekben.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen okmányolt kérvényeiket alulírt főszolgabíróhoz **1. hó 20-ig** nyújtsák be, mert a később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Ujvidék, 1906. évi december 6-án.

Főszolgabíró szabadságon:
dr. Fratricsevits István,
lb. főszolgabíró.

BÉRBEADÓ ZONGORA.

Egy teljesen jókarban
levő zongora bérbeadó.
Bővebb értesítést ad a
kiadóhivatal. 3-2

Legfinomabb
teáskanna védjeggyel ellátott
teakeverék

kapható: *—3

Weidinger S. és Zs.
és **Veszelinovits Péter** urak
kereskedéseiben Zomborban.

ELADÓ DOHÁNYTÖZSDE.

Egy dohánytözsde forgalmas
helyen eladó.
Cím a kiadóhivatalban meg-
tudható. 3-2

Hungária fürdő

A fürdők használati ideje 1906.
évi szeptember hó 1-től.....

Mindennap reggeli 6
órától kezdve esti 6
óraig a nagyközönség

rendelkezésre áll.

Gözfürdő:

Urak részére
mindennap déli 1 óráig
: kedden délután is. :

Hölgyek részére :
hétfőn, szerdán, pén-
teken és szombaton
d. u. 2-től 6 óráig.

A kádfürdőköt hölgyek és urak mindennap, vasár-
nap d. u. kivételével használhatják.

Diákjegyek csak kedden
és **iskolásleányok ré-**
szére fürdőjegyek csak
szerdán d. u. adatnak ki.

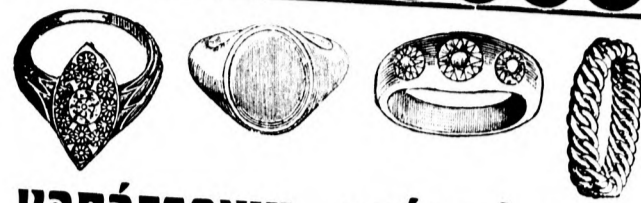
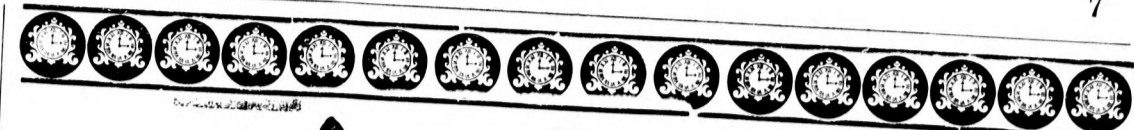
Allandóan friss víz folyik.

Masseur, tyukszemvágó, fodrász
a fürdőben.

Telefon. Ujságok.

Legnagyobb tisztaság és kényelem.

Bérelni a fürdő-fodrásznál bár-
mely naptól fogva lehet.
A fürdőárak a jegyelárusítóknál
és **Zsulyevits Mihály** fürdő-
fodrásznál megtudhatók.

KARÁCSONYI AJÁNDÉKOK.

Ékszer, óra, brillant és gyémánt-
árak, ezüst- és chinaezüst disztár-
gyak, evőeszközök dus választékban
a legszebb és legolcsóbb kivitelben

kapható

Keszler Dezső

órás és ékszerésznél, zálogházi becsüs,
Zombor, főutca.

A híres „WALTHAM“ zsebórák egyedüli raktára. 20 évi jótállás mellett.
Ugyanitt egy zálogházból visszamaradt teljesen új **PHONOGRAPH**
10 darab dupla lemezzel olcsó árban eladó. 8-3

SZAKVÉLEMÉNYEK

az

ESTERHÁZY COGNACRÓL:

A m. kir. műegyetem borászati laboratóriuma által hivatalosan megejtett és
általunk tudomásul vett vizsgálatok alapján az

Esterházy cognacot

betegjeinknél alkalmaztuk és azt sikeresen használva mint kitűnő minőségűt
és a francia Cognacokkal vetekedőt a **legjobban ajánlhatjuk.**

Dr. Tauffer Vilmos,
egyetemi tanár.

Dr. Stiller Bertalan,
egyetemi tanár.

Dr. Réczey Imre,
egyetemi tanár.

Dr. Pertik Ottó,
egyetemi tanár.

Dr. Kétly Károly,
egyetemi tanár.

Dr. Angyán Béla,
egyetemi tanár.

Dr. Poór Imre,
kir. tanácsos, egyetemi tanár.

Dr. Báron Jónás,
egyetemi tanár.

AZ

ESTERHÁZY COGNAC

MINDEN ELŐKELŐ FÜSZER és CSEMEGEKERESKEDÉSBEN
KAPHATÓ.

Gyermekek nagy öröme!

Az Első Zombori Bazar

a Posta-utcában

(a FALCIONE-féle fürdő mellett)

karácsonyi vásárt

tart mindennemű bel- és külföldi gyermek- és társasjátékban; óriási választék: francia alvó és beszélő babák, - - krampuszok, Mikulások - - és karácsonyfa-diszekben.

Gramofon, fonograf, üveg, porcellán és rövidárak, selyem, gazé, csipke és tollas legyezők s egyéb karácsonyi ajándékok, továbbá vászon, barhet, zsinór, pamut, stb. e szakmába vágó cikkek legolesőbb bevásárlási forrása.

Aluminium kályha ezüsfény bácsmegyei fölerakata.

Postai rendelések még az nap 3-3 eszközötteknek.

Bogdán István
hentesmester,
Zrinyi-utca, az önszegélyzővel szemben.
Elfogad privát sertéshús füstölést bármilyen mennyiségben jótállás mellett. Ugyszintén mindenféle füstölt húst, szalonnát, legfinomabb felvágott és zsiradékárúit legolesőbb napi ár és pontos kiszolgálás mellett. Vidéki rendelések pontosan eszközötteknek. 4-4

Ismeri Magyarországot?

Schuller tanár

Magyarország összerakható térképe

a legjobb taneszköz hazánk földrajzának felejtethetlen elsajátításához

A nagym. vallás- és közokt. m. kir. miniszterium által iskolák használatára engedélyezve.

Alkalmos karácsonyi ajándék

8-16 éves gyermekek részére

Diszkiadás ára K 5.50. Iskolakiadás ára K 3.-

Arjegyzék ingyen és bérmentve 4-4

Kapható magyar vagy német hátszöveggel **NEUZIL FERENC** papírneműgyárában Nagyszébenben és minden nagyobb könyvkereskedésben

Minden gazda saját érdekében cselekszik, ha a hirnevés és csakis eredeti: **BÄCHER-féle**

„BÄCHER-féle és tégelyacél-eketesztelet vásárlása.”

A Bächer-féle ekék és eketesztek kiszagzók számára is kényelmes és egy könnyű súly, biztos járás, mint tartósság tekintetében minden más gyártmányt felülmúlhat és munkateljesítés tekintetében kiváló. Az ekék fej törhetetlen acélból készül, melyekért 5 évi szavatosságot vállalok.

Arjegyzéket és árajánlatot készséggel ingyen küldök!

BÄCHER RUDOLF kizárólagos ekegyár raktára.

Magyarországi vezérképviselő:

SZÜCS ZSIGMOND, Budapest, VI. Nagymező-utca 68.

A MELICHÁR-féle cs. és kir. szabadalmazott

„UNICUM DRILL”

sorvetőgép, egy célszerű szerkezet, kevés vonóerősükséglet, pontos szabályozhatóság, mint tartósság tekintetében valamennyi

gyártmány között az első helyet foglalja el.

Erről tanuskodik azon körülmény, hogy az utóbbi 13 évben

26.000-nél több ilyen gép adatott el.

Abrás leirással és árjegyzékkel ingyen szolgál:

MELICHÁR FERENC, csász. és kir. szabadalmazott

vetőgépgyárának raktára.

Magyarországi vezérképviselő:

SZÜCS ZSIGMOND, Budapest, VI. Nagymező-utca 68.

KENDER-IPAR.

Egy a legújabb találmányaim az

EPOCHAL KENDERTÖRŐGÉP

a gróf Chotek-féle kendergyárban Futakon üzemben látható.

További szabadalom alatt lévő új találmányaim a következők: a „**TEMPERAER**” kenderáztató, amellyel lágy vízzel 48 óra és kutyával 70 óra alatt az áztatás befejezhető. Ezen eljárás mellett áztatott kender minőség és színben az olasz kender majdnem túlhaladja, a „**FUROR**” szárítókészülék, amely fehérítő szerkezettel is bír és végre a „**DUPLET**” tilológép.

Kender kikészítőtelepeket saját rendszerem szerint szövetkezeti uton alapítok és berendezek.

Érdeklődőknek szívesen szolgálok felvilágosítással.

Ifj. **THIEL KONRÁD**,

Futakon. (Bácska.)

10-1

3357/906 szám.

Hirdetmény.

A Ferenc-eszorna r. t. kezelésében lévő eszornai műtárgyak fenntartásához 1907. évben szükséges kb.

245 m³ puha fehér fenyőszál.

47 m³ vörös fenyőszál.

26 m³ tölgyfa gerenda (bárdolt)

96 m³ tölgyfa palló és egyéb építési

anyagok biztosítására zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek.

Részletes anyagsükségleti kimutatás a társulat üzemigazgatóságától Kisszapár u p Ujszivác (Bácska) beszerezhető

Az ajánlott összeg 10%-át képező bantpénzt tartalmazó zárt ajánlatok beadási ideje **1906. december 31.**, később érkező pót- vagy utóajánlatok tekintetbe nem vétetnek Kisszapár, 1906 november 19

Heincz Albert,

üzletigazgató

3-3

A KORONA-MALOM TELKE

parcellázva eladó; bővebbet a helyszínén.

Ugyanott

jutányosan kaphatók:

irodaberendezési és villanyvilágítási tárgyak, vasesővek, szeckavágó, emelőgép, festékmalom; azonkívül butorok, győnyörű fikusok, aloék.

3-2 (uri házba való).